

FRIENDS, 2021

KATARZYNA KOZYRA FOUNDATION

DRODZY FRIENDS,

Poprzedni rok był ogromnym wyzwaniem i miał bezprecedensowy wpływ na nasze życie. Świat kultury i sztuki odczuł te zmiany wyjątkowo dotkliwie. Fundacja Katarzyny Kozyry, dzięki wielkiemu wysiłkowi naszych współpracowników, przetrwała i wciąż działa. Wiele spośród naszych aktywności zostało przeniesionych do sfery cyfrowej i, pomimo opóźnień i przeszkód w czasie rzeczywistym, zdołaliśmy zorganizować wartościowe i ważne wydarzenia. Mimo niemijającego zagrożenia pandemicznego, nie możemy przemykać oczu na rosnącą niesprawiedliwość społeczną i ograniczania wolności w naszym regionie. Podczas gdy my, kobiety w Polsce, wciąż walczymy o prawo do decydowania o własnym ciele, nasi wschodni sąsiedzi zmuszani są do nieustannej walki z brutalnym reżimem regularnie gwałcącym prawa człowieka czy budowania swojej codzienności w obliczu trwającego konfliktu zbrojnego.

W tym roku chcemy wyróżnić tę wymagającą odwagi rolę, jaką przyjmują na siebie artystki zabierające głos w kontekście tych wydarzeń. Artystki, które nie pełnią jedynie funkcji biernych obserwatorek, ale aktywnie uczestniczą w zmieniającej się rzeczywistości.

To właśnie im dedykujemy tegoroczną edycję FRIENDS. Kolekcja FRIENDS, 2021 dostępna dla osób chcących wesprzeć Fundację Katarzyny Kozyry, skompletowana została dzięki wspaniałomyślnym darom najlepszych artystek z Ukrainy, Białorusi i Polski.

Prace przekazane do kolekcji FRIENDS, 2021 to nie tylko hojna pomoc w naszej codziennej działalności, ale też pierwszorzędny komentarz do dzisiejszego świata, społecznej i politycznej rzeczywistości w jakiej funkcjonujemy. Wspólnie wyrażmy solidarność z naszymi sąsiadami poprzez wsparcie działań Fundacji Katarzyny Kozyry w zakresie umacniania pozycji kobiet w świecie kultury i sztuki.

Na kolejnych stronach mamy przyjemność zaprezentować kolekcję FRIENDS, 2021 skomponowaną z limitowanych edycji prac fotograficznych 15 uznanych artystek, a dostępną jedynie dla dobroczyńców naszej Fundacji. Mamy nadzieję, że zaprezentowane niżej prace przypadną Wam do gustu i poruszą Was tak bardzo, jak nas podczas pracy nad tegoroczną kolekcją.

Dziękujemy za Waszą uwagę oraz nieustające wsparcie.

Katarzyna Kozyra
Prezeska FKK

Marek Zaliwski
Prezes FRIENDS,
Przewodniczący Rady Nadzorczej FKK

FUNDACJA KATARZYNY KOZYRY

Fundacja Katarzyny Kozyry powstała w czerwcu 2012 roku w Warszawie. Głównym celem Fundacji jest wspieranie działań na rzecz pożytku publicznego w obszarze kultury i sztuki. Bierzemy udział w poprawie rozwoju lokalnego oraz międzyregionalnego poprzez informowanie, kultywowanie i konsolidację potrzeb kulturalnych społeczeństwa. Nasze cele osiągamy poprzez — w ich najszerszym znaczeniu: działania ekspozycyjne, edukacyjne, archiwizacyjne, wydawnicze.

To, co nas wyróżnia na tle innych fundacji zajmujących się sztuką współczesną, to skupienie się na wsparciu kobiet w obszarze kultury, których projekty mają ogromny wpływ nie tylko na sztukę, ale także na społeczeństwo. Stawiamy na wielowymiarowe, interdyscyplinarne wydarzenia, które prowokują poszerzoną dyskusję w różnych środowiskach i podnoszą perspektywy.

Ideą Fundacji jest prowadzenie dialogu, nawiązywanie relacji i przełamywanie stereotypów wypaczających sposób myślenia o sztuce. Czerpiąc z doświadczeń Katarzyny Kozyry, Fundacja rozpowszechnia jej idee, dokumentując i wspierając przyszłe artystki, a także samą Katarzynę.

FRIENDS WSPOMAGAJĄ

Aby dołączyć do programu FRIENDS Fundacji Katarzyny Kozyry przekaż darowiznę finansową. Twoja pomoc pozwala nam realizować nasz program wspierania artystek. Organizujemy projekty badawcze, rezydencje, wystawy, seminaria oraz wykłady. W zeszłym roku udało nam się zorganizować kilka ważnych inicjatyw:

- „Urszula Broll. Atman znaczy oddech” pierwszy kompletny katalog retrospektywny i wystawa artystki w Muzeum Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego w Pałacu Królikarnia (Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie). To projekt badawczy opracowany w ramach programu „Odkrywanie i odkrywanie na nowo artystek z nurtu feministycznego”. W 2021 r. wystawa trafiła do Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze, będzie również pokazywana w Galerii BWA w Bielsku Białej.
- W ciągu ostatniego roku Fundacja rozwinęła międzynarodowy projekt „Secondary Archive” (secondaryarchive.org) tworząc internetową platformę wiedzy reprezentującą trzy pokolenia artystek z Europy Środkowo-Wschodniej. Rozpoczynając od krajów wszechradzkich, w tym roku rozwijamy archiwum o sylwetki artystów z Ukrainy i Białorusi dzięki naszym partnerom: Galerii Artsvit w Dnieprze na Ukrainie oraz The Goethe Institut w Mińsku wraz z założycielami Y Galeria z Mińska, która to po 11 latach niestety musiała zaprzestać swojej działalności ze względu na obecną sytuację na Białorusi.

- Wydaliśmy i wypromowaliśmy polską edycję książki „Dlaczego w sztuce ukraińskiej są wielkie artystki” (wyd. Pinczuk Art Center, red. Kateryna Iakovlenko), która jest jedną z pierwszych prób opowiedzenia historii sztuki ukraińskiej poprzez soczewkę płci, obejmującą okres od końca XIX wieku do artystycznych eksperymentów początku XXI wieku.
- Wspólnie z Galerią Program i Fundacją Promocji Sztuki Współczesnej PSW zorganizowaliśmy w Warszawie wystawę NIEZALEŻNE CZĄSTKI – KONTRAKULTURA POLSKA (1967 – 1975). Wystawa kuratorowana przez Kamila Sipowicza prezentowała archiwalne fotografie dokumentujące ruch kulturalny i bunt hippisów, outsiderów i niezależnych artystów przeciwko komunistycznemu reżimowi lat 60. i 70. XX wieku.
- Otworzyliśmy wystawę Katarzyny Kozyry „Świat wzorcowy” stworzoną specjalnie dla Instytutu Wzornictwa Przemysłowego. Instalacja składała się z kilkuset obiektów, które artystka wykorzystwała do tej pory w swoich projektach, tworząc zestawienie symboli z 25-lecia Kozyry w sztuce.
- Wspólnie z Fundacją VOX Artis zorganizowaliśmy wystawę Katarzyny Kozyry w Concordia Design w Poznaniu, “Letnia Opowieść” była interwencją w przestrzeni publicznej rozłożoną na ponad 600-metrowej fasadzie wieżowca Bałtyk w centrum Poznania. Sylwetka Katarzyny Kozyry z kneblem w ustach reprezentuje ideał kobiecości upragniony przez dużą część dzisiejszego społeczeństwa.

FRIENDS OTRZYMUJĄ

- Newsletter z aktualnościami na temat wydarzeń dedykowanych kobietom w kulturze i sztuce, organizowanych przez FKK, zagraniczne organizacje partnerskie Fundacji oraz inne instytucje wspierające kobiety artystki na świecie.
- Ekskluzywne zaproszenia na prywatne pokazy wystaw Katarzyny Kozyry w galeriach i instytucjach sztuki na całym świecie.
- Zaproszenia do udziału w zamkniętych sesjach seminaryjnych w Warszawie, organizowanych przez Fundację z udziałem wybitnych artystów, znakomitych krytyków, filozofów i pisarzy.
- Egzemplarz publikacji wydanych przez Fundację Katarzyny Kozyry oraz zniżki na inne produkty FKK.
- Zaproszenia na wydarzenia organizowane przez Fundację Katarzyny Kozyry oraz specjalne wydarzenia dedykowane dla grona FRIENDS.
- Jako dowód wdzięczności za odpowiednią darowiznę pieniężną, wybrane prace z kolekcji 2021 lub z pośród nadal dostępnych prac z poprzednich edycji.

FRIENDS, KOLEKCJA 2021

Tegoroczna kolekcja FRIENDS, Fundacji Katarzyny Kozyry powstała dzięki współpracy 15 artystek z Polski, Białorusi i Ukrainy, które przekazały na ten cel swoje prace.

Drukowane w limitowanych nakładach 20 egzemplarzy, ca. A4 (210 x 297mm) na papierze Hahnemühle 300 x 400mm, prace są sygnowane ołówkiem przez artystki i numerowane: cyframi arabskimi w 14 zestawach pełnej kolekcji oraz po 6 egzemplarzy w numeracji rzymskiej, które można wybrać indywidualnie.

Serdecznie dziękujemy uczestniczącym artystkom za ich wkład, który jest przykładem koleżeństwa i siostrzeństwa wśród kobiet z naszego regionu, które fundacja także pragnie manifestować i uosabiać w każdym swoim kolejnym przedsięwzięciu.

Jako dowód wdzięczności za darowiznę pieniężną w wysokości 2.000 PLN (EUR 450) lub więcej proponujemy do wyboru jedną z prezentowanych poniżej prac.*

Za darowiznę w wysokości 2.400 PLN (EUR 550) lub więcej proponujemy wybrany dyptyk z kolekcji.

Za darowiznę w wysokości 4.000 PLN (EUR 900) lub więcej proponujemy wybrany tryptyk z kolekcji.

Za darowiznę w wysokości 22.000 PLN (EUR 5.000) proponujemy całą kolekcję składającą się z 20 wydruków prac 15 artystek oraz dodatkowo osobisty dowód wdzięczności od Katarzyny Kozyry.

* Pracę Zofii Kulik można otrzymać tylko w zestawie dwóch sztuk (dowolny wybór spośród pozostałych prac) za darowiznę w wysokości PLN 4.000 zł (EUR 900) lub więcej.

Aby korzystać z przywilejów grupy FRIENDS można dołączyć wpłacając od 400 PLN. Za darowiznę od 1000 PLN możesz wybrać pracę spośród prac Katarzyny Kozyry [z kolekcji z 2019 r.](#) lub z tych nadal dostępnych [z kolekcji 2020 r.](#) Kliknij, aby przejść do katalogów z ubiegłych lat.

Aneta Grzeszykowska [Polska]

Aneta Grzeszykowska urodziła się w 1974 roku w Warszawie. Posługuje się głównie fotografią i filmem, kładąc nacisk na ich performatywny wymiar. Motywem przewodnim jej twórczości jest analiza procesów autokreacji. W swoich pracach Grzeszykowska porusza kwestie możliwości ucieczki od kulturowych i artystycznych stereotypów kształtujących tożsamość. Brała udział w wielu ważnych wystawach międzynarodowych, takich jak: Biennale w Berlinie (2006), La Triennale w Paryżu (2012). Jej prace znajdują się w prestiżowych zbiorach muzealnych, m.in.: Centre Pompidou w Paryżu, Salomon R. Guggenheim Museum w Nowym Jorku, Fotomuseum Winterthur, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Współpracuje z warszawską Galerią Raster i Lyles & King w Nowym Jorku.

Grzeszykowska demontuje własny wizerunek i manipuluje obrazem swojego ciała, by w końcu sięgnąć również po jego rzeźbiarskie substytuty. Przybliża się w ten sposób do konstatacji, że autokreacja jest ledwie kolejnym środkiem zmagania ze śmiertelną naturą ciała. W pracy z serii *Archiwum Prywatne* artystka ponownie manipuluje swój wizerunek z pracy powstałej w 2008 roku, odnosząc się do aktualnej kondycji dzisiejszego postmedialnego społeczeństwa, i procesów autokreacji.

Aneta Grzeszykowska, z serii *Archiwum Prywatne*, 2008/2021

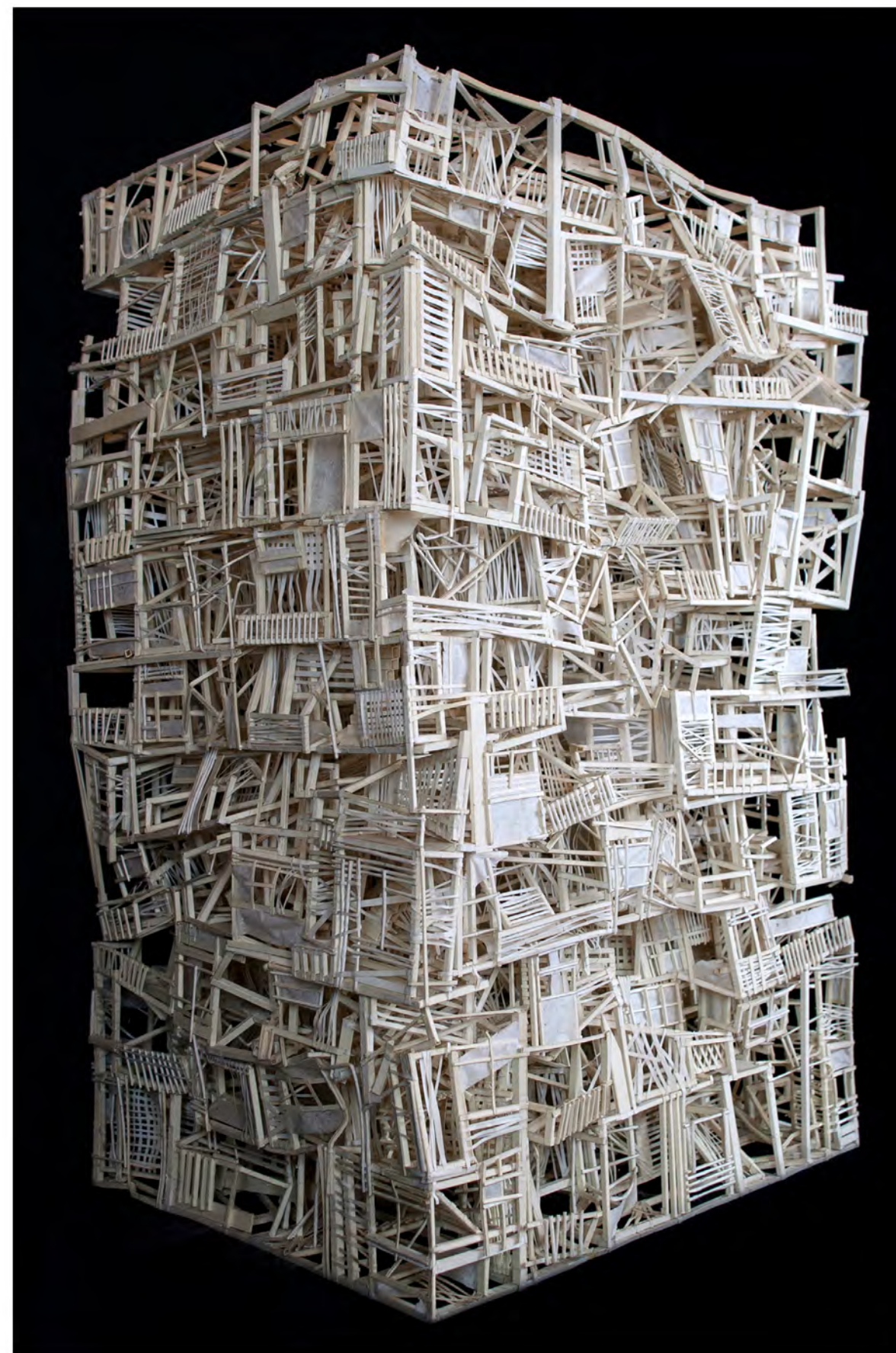
Katarzyna Józefowicz [Polska]

Fot: Bartosz Żukowski

Katarzyna Józefowicz urodziła się w 1959r. w Lublinie. Studiowała na Wydziale Rzeźby Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (obecnie ASP) w Gdańsku, z którą związana jest do dzisiaj – obecnie Dziekan Wydziału Rzeźby i Intermediów. Autorka rysunków, instalacji, rzeźb i obiektów. Swoje prace prezentowała w galeriach: Koło w Gdańsku, Foksal i Fundacja Galerii Foksal w Warszawie, Arsenał w Białymstoku, Białej w Lublinie, CSW Zamek Ujazdowski w Warszawie. Brała udział w 2. Biennale w Berlinie i Biennale w Sydney. W 2001 została laureatką Paszportów Polityki w kategorii Sztuki wizualne. W swojej twórczości stosuje głównie delikatne materiały takie jak papier czy tektura, z których wykonuje pracochłonne, wymagające precyzji i cierpliwości konstrukcje rzeźbiarskie.

Powstałe w 1989 roku *Miasto* jest wstępem do późniejszej, bardziej rozbudowanej pracy *Miasta*. Obiekty z odzyskanych papierów są z jednej strony próbą stworzenia rzeźbiarskiego pejzażu miejskiego, a z drugiej odzwierciedleniem strachu przed zamieszkaniem w blokowiskach: demonicznych, gęstych, stwarzających poczucie zagubienia i braku identyfikacji z miejscem zamieszkiwania. *Miasto* otwiera całą serię działań bazujących na silnym zaangażowaniu autorki w proces powstawania obiektów. Praca jest jednocześnie swoistą produkcją – począwszy od zbierania czy kolekcjonowania, następnie cięcia i klejenia elementów (prefabrykatów), po stwarzanie z nich większych organizmów.

Katarzyna Józefowicz, *Miasto*, 1989

Zofia Kulik [Polska]

Zofia Kulik urodziła się w 1947 roku we Wrocławiu. Mieszka i pracuje w Łomiankach pod Warszawą. W latach 1965-1971 studiowała na Wydziale Rzeźby warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Od 1971 wraz z Przemysławem Kwiekiem tworzyła duet artystyczny KwieKulik. Artysty w swoim prywatnym mieszkaniu założyli Pracownię Działań, Dokumentacji i Upowszechniania (PDDiU), w ramach której powstało archiwum polskiej sztuki lat 70. i 80. Od 1987 roku Zofia Kulik pracuje indywidualnie, tworzy czarno-białe fotomontaże, wielokrotnie naświetałając papier fotograficzny przy użyciu precyzyjnie wyciętych szablonów. Tworzy także obiekty, instalacje i filmy.

Fotografia pochodzi z cyklu *Archiwum gestów*, powstałego w latach 1987-1991 i będącego zbiorem niemal 700 fotografii przedstawiających pozującego modela (Zbigniew Libera), które stały się bazą dla wielu późniejszych prac Zofii Kulik. Głównym tematem *Archiwum gestów* jest retoryka symboli. Pozy modela – lub zgodnie z terminologią Kulik – jego „gesty”, zostały zaczerpnięte z ikonografii historii sztuki: od antycznych waz, przez malarstwo barokowe aż po pomniki propagandowe. Wiele z tych ujęć nigdy nie zostało wykorzystanych w pracach artystki. Układy pojedynczych gestów istnieją jak dotąd w dwóch rodzajach powiększeń: na papierze fotograficznym oraz naświetałane z plików cyfrowych.

Zofia Kulik, *Archiwum gestów*, det. III-10-11, 1987–1991

Dorota Nieznalska [Polska]

Fot: Renata Dąbrowska

Dorota Nieznalska urodziła się w 1973 roku w Gdańsku, gdzie ukończyła Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych. Realizuje prace z zakresu rzeźby, instalacji, fotografii i wideo. W swoich wczesnych pracach wykorzystywała między innymi symbole religijne. Poruszała także tematy tożsamości, seksualności oraz stereotypowych ról kobiet i mężczyzn. Obecnie interesują ją zagadnienia relacji społecznych i politycznych w kontekście przemocy. Realizuje projekty badawcze dotyczące historii miejsc pamięci i śladów zapomnienia. Brała udział w wielu wystawach zbiorowych i indywidualnych w kraju oraz za granicą. Jej prace znajdują się w kolekcjach m.in. Muzeum Narodowego w Gdańsku, Krakowie, Wrocławiu, MOCAK w Krakowie, Norrtelje Konsthalle w Szwecji oraz Kunstforum Ostdeutsche Galerie w Regensburgu.

Patronki (2021) to obiekty rzeźbiarskie wykonane z brązu metodą wosku traconego. Ze względu na fakt, że nie posiadają własnej formy, są unikatami. Obiekty symbolicznie odnoszą się do statusu kobiet polskich. Formy przypominają korony cierniowe, w tym wypadku zrealizowane w wersji damskiej, jako tiara tj. opaska na włosy, półkorona. Przedmioty mają status symbolu, cierpienia, mesjanizmu, oddziałują dobitnie, zwłaszcza w kontekście ograniczenia praw kobiet w Polsce. Każdy przedmiot został zatytułowany imieniem konkretnej bohaterki, dlatego każda rzeźba ma swoją przypisaną patronkę.

Dorota Nieznalska, *Patronki*, 2021

Ewa Partum [Polska]

Ewa Partum urodziła się w 1945 roku w Grodzisku Mazowieckim. Jest jedną z prekursorów sztuki konceptualnej i feministycznej oraz body artu w Polsce. Należy do pierwszej generacji polskiej neo-awangardy. Posługuje się filmem, fotografią, performancem, poezją wizualną oraz akcjami. Artystka początkowo rozwijała swoją twórczość w kierunku poezji konkretnej (wizualnej), potem performance – sypiania liter w przestrzeni publicznej, prywatnej, w plenerze. Od 1973 Ewa Partum zajmowała się także filmem awangardowym, a od połowy lat 70. do wczesnych lat 90. prawie wyłącznie tematyką feministyczną. W latach 70. XX wieku swoje prace wystawiała w Galerii Repassage.

Instalacja *Odyseja Homera* (2015) powstała w ramach performance'u Ewy Partum w Palermo na Sycylii i dotyczyła projektu „What's plain invites pattern” organizowanego przez Fundację Alternativa. Praca składała się z 3000 papierowych liter zaczerpniętych z fragmentu *Odyseja Homera*, które artystka rozrzuciła na brzegu. W tym czasie kryzys uchodźczy był w apogeum i miliony ludzi z Bliskiego Wschodu, Południowej Azji, Afryki Wschodniej i Zachodniej lądowało na wybrzeżach Europy próbując uciec przed konfliktem, ubóstwem i brakiem możliwości. Artystka przepłynęła wśród liter i wynurzyła się z wody, nawiązując do odysei, którą migranci muszą przejść, aby się ratować.

Ewa Partum, *Odyseja Homera*, Palermo, 2015

Monika Sosnowska [Polska]

Monika Sosnowska, *Modele*, 2007-2014, fot: Marcelina Sosnowska

Monika Sosnowska urodziła się w 1972 roku w Rykach. Tworzy instalacje przestrzenne, architektoniczne oraz rzeźby. Jej prace istnieją tylko przez określony czas, a potem ulegają destrukcji. Projekty Sosnowskiej dotyczą zawsze konkretnych miejsc. Artystka dokonuje pewnych interwencji i modyfikacji w architekturze realnie istniejącej lub specjalnie spreparowanej. Przemienia tym samym przestrzeń fizyczną w przestrzeń mentalną i prowadzi grę z percepcją widza. Często używa gry ze skalą, najczęściej w kontekście ciała człowieka, co oddziałuje na zmysł orientacji. W 2003 roku została uhonorowana w Bazylei prestiżową nagrodą Baloise Art Prize. W roku 2007 reprezentowała Polskę na 52. Biennale w Wenecji. Artystka związana jest z Fundacją Galerii Foksal, mieszka i pracuje w Warszawie.

Modele (2007-2014) to seria wyrafinowanych papierowych makiet, które są podstawą przyszłych, masywnych stalowych rzeźb. Praca Sosnowskiej dezorientuje widza, kwestionując świadomość formy i przestrzeni. Została zainspirowana znalezionymi elementami architektonicznymi, które artystka przedstawia jako zniekształcone i oderwane od ich wspólnej użyteczności.

Anna Bekerskaya [Ukraina]

Anna Bekerskaya urodziła się w 1987 roku w Symferopolu na Krymie. Studiowała na Tawrijskim Uniwersytecie Narodowym w Symferopolu. Zaczęła do pracy z fotografią artystyczną od 2008 roku, a od 2011 roku pracuje w technice kolażu analogowego. Bekerska uczestniczyła w projektach kuratorskich i grupowych we Francji, Niemczech, Austrii, USA, Gruzji i na Ukrainie. W swoich kolażach kreuje utopię, aby wyrazić swój krytyczny pogląd na teraźniejszość. Mieszka i pracuje w Kijowie.

Praca *Transition* powstała podczas wizyty w polskiej rezydencji, a dokładniej w ramach sympozjum „Biruchiy” w 2016 roku, które nosiło tytuł “Common roots”. *Transition* jest dedykowana ukraińskim i polskim emigrantom przymusowym. Symbolizuje stan ducha osoby, która przechodzi przez ten trudny etap w życiu.

Anna Bekerskaya, *Transition*, 2016

Zhanna Kadyrova [Ukraina]

Zhanna Kadyrova urodziła się w 1981 roku w Browarach w Ukrainie. Jej sztuka obejmuje fotografię, wideo, performance i instalacje. Często opracowuje projekty site-specific. Prace artystki są krytyczną refleksją nad epoką post-sowiecką. Kadyrova łączy sowieckie dziedzictwo artystyczne, konstruktywistyczne utopie i np. zachodni pop-art. Materiały, które wybiera do realizacji swoich prac (cement, ceramika, żywica i metal) uważa za świadków światowych przemian XX wieku. Mieszka i pracuje w Kijowie.

Cykl *Animalier* (2020) powstał podczas pobytu artystki w Santa Croce sull'Arno w Toskanii. To region we Włoszech specjalizujący się w przetwarzaniu skór zwierzęcych dla przemysłu luksusowego i mody. Artystka była pod wrażeniem jak produkcja skóry determinowała ekonomiczne, społeczne i architektoniczne perspektywy rozległego terenu - od samej urbanistyki po poszczególne sposoby funkcjonowania instytucji publicznych i kulturalnych. Kadyrova zaprojektowała kostiumy dla udomowionych zwierząt i ubrała je w skórę bydłą z nadrukiem lamparta lub tygrysa. Transgresja, nieodłącznie związana z dziełami, manifestuje napięcie między naturą a społeczeństwem – nierównowagę, która prowadzi do odwrócenia tradycyjnych ról. W czasach kryzysu ekologicznego zagrożone drapieżniki stają się bardziej bezradne niż ich roślinożerne ofiary, podczas gdy ludzie – drapieżniki na szczycie łańcucha pokarmowego – powinni intensywniej myśleć o własnej wrażliwości i nieuchwytności świata.

Zhanna Kadyrova, *Animalier*, 2020. 1/3 (tryptyk)

Zhanna Kadyrova [Ukraine]

Zhanna Kadyrova, *Animalier*, 2020. 2/3 (tryptyk)

Zhanna Kadyrova, *Animalier*, 2020. 3/3 (tryptyk)

Alevtina Kakhidze [Ukraina]

Alevtina Kakhidze urodziła się we wschodniej Ukrainie. Studiowała w kijowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych i Architektury oraz Jan van Eyck Academie w Maastricht. Brała udział w wielu wystawach międzynarodowych oraz w Ukrainie. Mieszka z mężem oraz wieloma zwierzętami w Muzychi – wsi w Centralnej Ukrainie. W swoim domu stworzyła przestrzeń, w której powstaje sztuka, którą dzieli się z znajomymi i sąsiadami. Artystka określa swoją tożsamość kulturową jako złożoną, na którą składają się ukraińska, gruzińska oraz zachodnio-europejska mentalność.

Nie pamiętam dokładnie, kiedy po raz pierwszy zdałem sobie sprawę, że relacje człowiek-roślina są prześlgnięte niejednoznacznością. Od tego momentu, którego nie mogę dokładnie określić, robię szkice o relacji między ludźmi a roślinami, o tej niepewności i niejasności – i to o wszystkich roślinach! Przecież nie mam uczuć do żadnej konkretnej rośliny.

Alevtina Kakhidze, *Question*, 2021

Lada Nakonechna [Ukraina]

Lada Nakonechna urodziła się w 1981 roku w Ukrainie. Zajmuje się rysunkiem i działaniami w przestrzeni publicznej, jest autorką instalacji i filmów. Działalność artystyczną Nakonechnej spina refleksja na temat dystrybucji środków i dominacji modelu homo economicus. Współzałożycielka kolektywu kuratorskiego Hudrada i członkini grupy R.E.P (Revolutionary Experimental Space). Jest finalistką konkursu dla młodych artystów ukraińskich Pinchuk Art Prize 2009 i 2011. Finalistka Nagrody Malewicza 2008 roku. Mieszka i pracuje w Kijowie.

Kikomora (2016) została zaprezentowana w ramach solowego show artystki „Muzyka zatrzymuje się. Goście są zawstydzeni. Pauza.” w Galerii EIGEN + ART w Berlinie. Nakonechna zaaranżowała przestrzeń wystawienniczą na teatr. Zebrała osobne obiekty zbudowane z elementów świata realnego i cyfrowego oraz śladów sfery publicznej: postaw życia codziennego, wojny i manipulacji mediami. Podążając za jej zainteresowaniem relacjami między artystką a widzem, dzieła sztuki odegrały rolę rekwizytów w spektaklu, którego widz niespodziewanie stał się częścią. Stworzony ręcznie przez artystkę kostium kamuflażowy nawiązuje do powszechnej praktyki ręcznego szycia garniturów dla ukraińskich żołnierzy po wojnie ukraińsko-rosyjskiej.

Lada Nakonechna, *Kikomora*, 2016

Vlada Ralko [Ukraina]

Vlada Ralko urodziła się w 1969 roku w Kijowie. Jest absolwentką kijowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych i Architektury. W swoich pracach najczęściej odnosi się do ludzkiego ciała i, nie zawsze widocznych pod ubraniami i w powierzchownym spojrzeniu, zmian które w nim zachodzą, stereotypów oraz narzuconych standardów. O swoich zainteresowaniach sama artystka mówi: „Zawsze byłam zafascynowana różnicami między tym co zewnętrzne, a tym co wewnętrzne”. Jej prace są wystawiane zarówno w Ukrainie jak i poza jej granicami m.in. Lincoln Center w Nowym Jorku, Rebellminds Gallery w Berlinie, Künstlerhaus we Wiedniu czy Saatchi Gallery w Londynie.

Kiedy byliśmy dziećmi, dorośli mówili: „Kiedy skończysz jeść, zobaczysz, co jest namalowane na twoim talerzu”. Dziś tradycja niedzielnego obiadu – kiedy z kredensu wyjmujemy zastawę „na specjalne okazje”, zwykle prezentowana jako rodzinna pamiątka, nie jest uniwersalna. W swojej pracy kontynuuję eksplorację kuchni jako przejawu czegoś, co w kulturze chrześcijańskiej jest zawsze częściowo ukryte – czy to „brudne” i „nieprzystojne”, czy święte. Moja praca jest także jednym z etapów rozwijania tematu rytuału, [...] cotygodniowe odtwarzanie rytuału spożywania „specjalnego” pokarmu jako historycznego krajobrazu rodzinnego, gdzie każde święte miejsce naznaczone jest szczególnym zdjęciem. Obrazy na talerzach: fotografie, które zrobiłam w kuchni eleganckiej restauracji w Kanowie, w rzędach mięsnych Rynku Żytniowego w Kijowie, w Muzeum Rzeźby im. Johanna Georga Pinsla i Lwowskim Muzeum Narodowym, a także fragmenty reprodukcji 1957 sowieckiej książki „Kuchnia polska”.

Vlada Ralko, *Sunday Dinner*, 2020. 1/3 (tryptyk)

Vlada Ralko [Ukraina]

Vlada Ralko, *Sunday Dinner*, 2020. 2/3 (tryptyk)

Vlada Ralko, *Sunday Dinner*, 2020. 3/3 (tryptyk)

Elena Subach [Ukraina]

Elena Subach urodziła się w Czerwonogrodzie w Ukrainie. Otrzymała tytuł magistra w dziedzinie Ekonomii na Wołyńskim Uniwersytecie Państwowym w Łucku. Zaczęła fotografować w 2011 roku. Zajmuje się tematami małych miast, religii, mitologii i tożsamości. Używa fotografii jako narzędzia do gry z faktami i wierzeniami. Miesza dokument, inscenizację, edycje komputerowe i rękodzieło w swój wyjątkowy i emocjonalny język wizualny. Brała udział w grupowych projektach oraz wystawach w Gruzji, Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii, Polsce i Ukrainie. Pracuje z tkaniną oraz jako grafik. Mieszka we Lwowie.

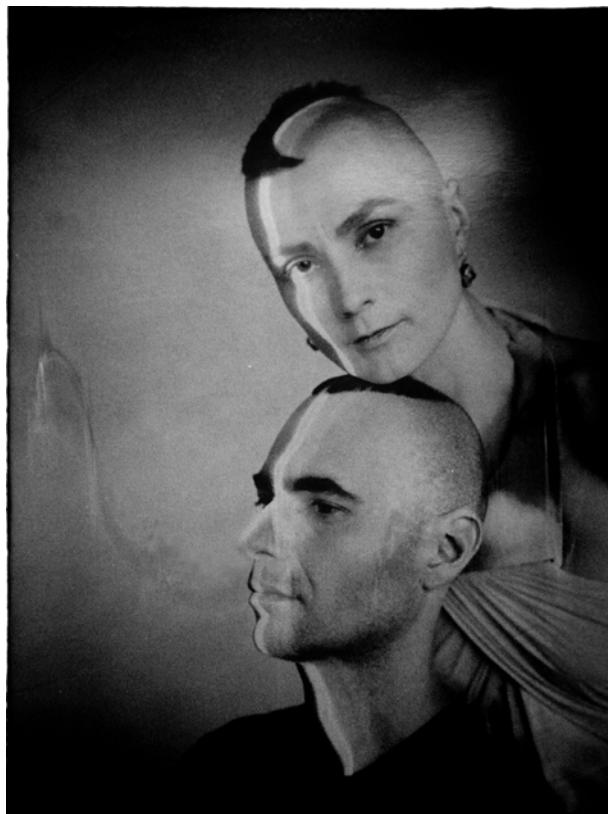
Praca pochodzi z serii *Grandmothers on the Edge of Heaven*.

We współczesnym świecie z szybko rozwijającymi się technologiami przepaść między pokoleniami gwałtownie się powiększa. Dzisiaj z naszymi babciami dzieli nas nie dwa pokolenia, ale przepaść. [...] Wydaje mi się, że są one tak pełne wspomnień przeszłości, że nic z teraźniejszości nie mieści się po prostu w tej pełni. Są teraz wśród nas, ale nie do końca, ponieważ ich świadomość już czeka na zbliżający się moment, by wyjść poza granice życia i znaleźć się u bram Nieba, w które rozpaczliwie wierzą. [...] Nie chcę im w ogóle nie ufać, chcę ich tylko przytulić i powiedzieć, że nie ma się czego bać i mają absolutną rację.

Elena Subach, *Grandmothers on the Edge of Heaven*, 2016

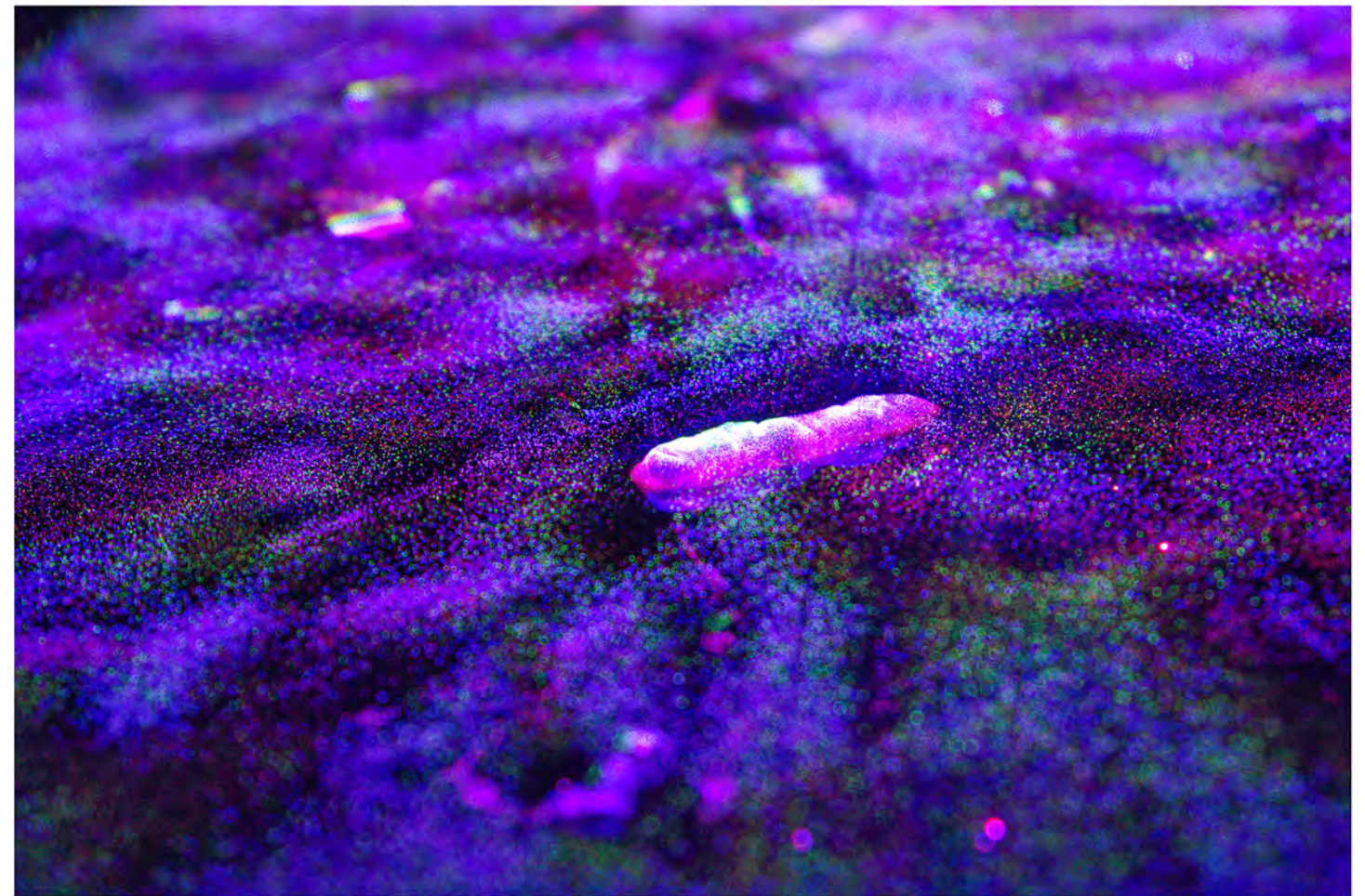
Evelina Domnitch, Dmitry Gelfand [Białoruś]

Fot: P. Vogelenzang

Evelina Domnitch (ur. 1972, Mińsk, Białoruś) i Dmitry Gelfand (ur. 1974, Sankt Petersburg, Rosja) tworzą środowiska immersji sensorycznej, które łączą fizykę, chemię i informatykę z niesamowitymi praktykami filozoficznymi. Aktualne odkrycia, zwłaszcza dotyczące zjawisk falowych, są wykorzystywane przez artystów do badania kwestii percepcji i wieczności. Takie badania są istotne, ponieważ naukowy obraz świata, który służy za podstawę współczesnej myśli, wciąż nie może objąć niemożliwych do zapisania działań świadomości.

W każdej sekundzie mieszkańcy Ziemi są bombardowani przez miliardy nośników ładunków przybywających z każdego możliwego kierunku w przestrzeni kosmicznej. Przemierzając przesyconą parę w komorze mgłowej, subatomowi posłańcy, znani jako promienie kosmiczne, makroskopowo ujawniają swoją tożsamość i plenum leżące pod empiryczną pustką. W *Memory Vapor* komora mgłowa, połączona z akceleratorem cząstek, jest oświetlona skanującym białym arkuszem laserowym, przekształcając zawartość gazową w temperaturze -200°C w pryzmat dynamiczny. Zjonizowane jądra, miony, elektrony i pozytony ciągną za sobą nić kropelek kondensacji, z których każdy laser zamienia się w świecącą mikrosoczewkę. W rezultacie przestrzenno-czasowa percepcja śladów cząstek jest znacznie ulepszona – pojawia się przeszywające wrażenie opalizującej głębi.

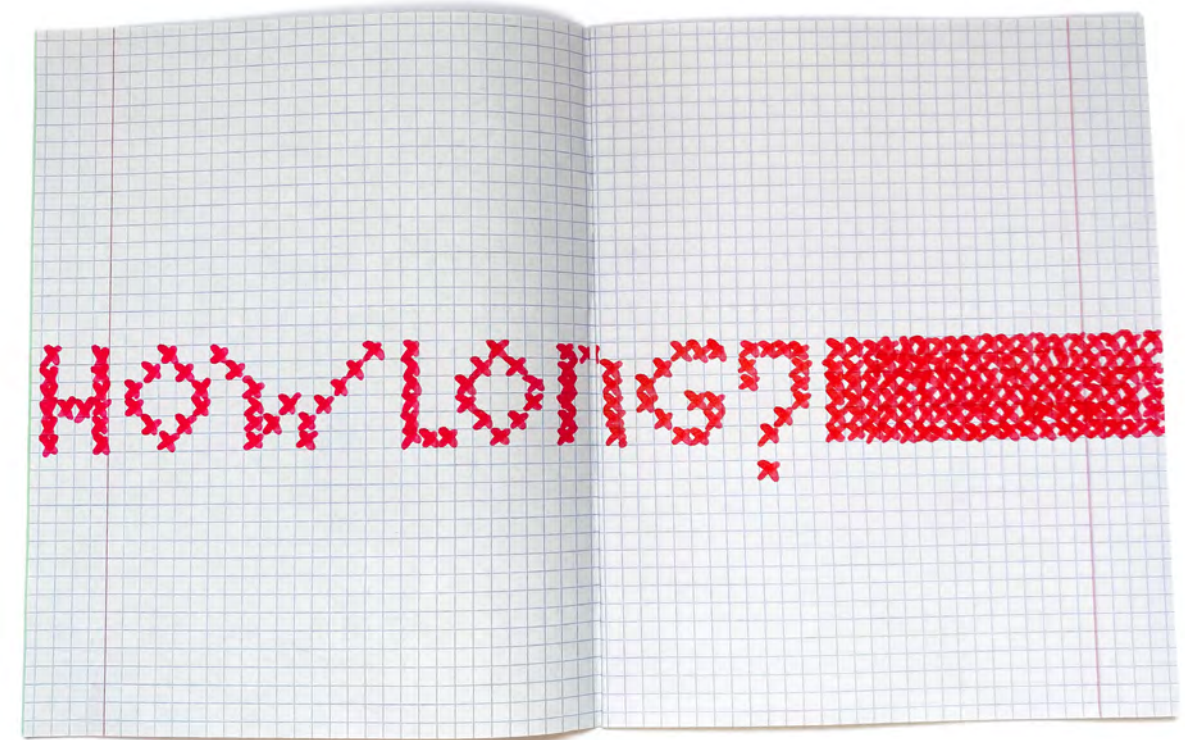
Evelina Domnitch i Dmitry Gelfand, *Memory Vapor*, 2011

Marina Naprushkina [Białoruś]

Marina Naprushkina urodziła się w 1981 roku w Mińsku w Białorusi. Jest feministyczną artystką i aktywistką. Jej praktyka artystyczna obejmuje wideo, performance, rysunek, instalacje i tekst. Podejmuje tematy związane z aktualnymi problemami politycznymi i społecznymi. Pracuje głównie poza przestrzeniami instytucjonalnymi, we współpracy ze społecznościami i organizacjami aktywistów. W 2007 założyła Biuro Anty Propagandy. Naprushkina zainicjowała także „Neue Nachbarschaft/Moabit”, inicjatywę, która urosła do rangi jednej z największych w Berlinie i zbudowała silną społeczność ludzi z i bez tła migracyjnego, uchodźczego. Została nagrodzona ECF Princess Margriet Award for Culture (2017) oraz nagrodą Sussmann Artist Award (2015).

Praca *August* (2020) odnosi się do pokojowej rewolucji na Białorusi, która rozpoczęła się latem 2020 roku. Składa się z dwóch części - jedno ze zdjęć dyptyku przedstawia pięść kobiety z transparentem. To autoportret, który artystka wykonała podczas niedzielnych demonstracji w sierpniu 2020 roku w Mińsku. Druga pokazuje jeden z Zeszytów ćwiczeń z wypisaniem pytaniem „Jak długo?”. Zeszyt zawiera najmocniejsze hasła białoruskiego ruchu oporu takie jak: Naszą bronią jest solidarność, emeryci za zmianą, przyłącz się!, strajk. Artystka zaznacza, że aktualne wydarzenia wpisały się już w historię kraju, a rysunek w zeszycie naśladuje haft, nawiązując do pracy kobiecej, która często pozostaje anonimowa.

Marina Naprushkina, *August*, 2020, (dyptyk)

Ala Savashevich [Białoruś]

Ala Savashevich urodziła się w 1989 r. w Stolinie w Białorusi. Jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Mińsku oraz Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. W 2021 została Stypendystką Prezydenta Wrocławia. W swoich pracach często odnosi się do symboliki związanej z dziedzictwem i kulturą post-sowiecką. Jest laureatką międzynarodowej rezydencji artystycznej “Digitalresidency” OP ENHEIM (2020). Jej prace były pokazywane na wystawach w Białorusi, Polsce, Ukrainie, Niemczech, Austrii. Od 2020 działa w nieformalnej grupie Bezgraniczna Pomoc.

Ujęcie z pracy wideo *Pose. Position. Way.* (2019) analizuje niewygodne ruchy, w których staramy się odnaleźć stabilną pozycję, aby sprostać narzuconym oczekiwaniom. *Zastanawiam się nad przeszłością i jej bolesnymi ruchami, które mają odbicie w teraźniejszości, a także nad uprzedmiotowieniem kobiet.*

Ala Savashevich, *Pose. Position. Way.*, 2019

Fot: Concordia Design

LETNIA OPOWIEŚĆ, 2008/2021

W tym roku Katarzyna Kozyra wydała również specjalną edycję 50 numerowanych egzemplarzy jej najnowszej pracy (20 w cyfrach rzymskich i 30 w cyfrach arabskich), która znajduje się poza kolekcją FRIENDS.

Letnia opowieść. Sierotka, 2008/2021 została pokazana w czerwcu i lipcu 2021 roku jako wielkoformatowa interwencja w przestrzeni publicznej. Fotografia zawisła na fasadzie Bałtyku Concordii Design w Poznaniu w ramach wystawy *Summertale* organizowanej z Fundacją VOX Artis.

Praca zostanie przekazana jako osobisty dowód wdzięczności dla tych, którzy wspierają Fundację na wartość pełnej kolekcji FRIENDS, 2021 (22 000 PLN lub 5 000 EUR). Ponadto wydruk jest dostępny osobno dla wspierających Fundację darowizną 1500 zł (350 EUR) lub więcej.

Katarzyna Kozyra [Polska]

Katarzyna Kozyra urodziła się w Warszawie w 1963 roku. Rzeźbiarka, fotografka, autorka performansów, filmów, instalacji wideo oraz akcji artystycznych. Absolwentka Wydziału Rzeźby warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. W 1998 roku odbyła gościnnie studia podyplomowe w Hochschule für Graphik und Buchkunst w Lipsku. Działania Kozyry przyczyniły się do powstania tzw. sztuki krytycznej, a także miały istotny wpływ na kształt współczesnej kultury, będąc nieraz punktem wyjścia do szerszej dyskusji. Artystka konsekwentnie podważa panujące stereotypy i poddaje krytycznej rewizji dyskursy społeczno-polityczne. W swych pracach porusza się w obszarze kulturowych tabu oraz klisz zachowań zakodowanych w życiu codziennym. W 2012 roku artystka stworzyła Fundację Katarzyny Kozyry, która koncentruje swoje działania na wspieraniu aktywności kobiet w obszarze kultury i sztuki.

Letnia opowieść jest filmem, który zamykał wieloletni cykl Kozyry *W sztuce marzenia stają się rzeczywistością*. Artystka kwestionuje w nim obiegowe przeświadczenia na temat „oczywistej” dychotomii płci. Ponadto wprowadza piętrowe rozróżnienia zakłócające możliwość łatwego klasyfikowania ludzi ze względu na ich drugo – i trzeciorzędne cechy płciowe. Wobec toczącej się w Polsce kampanii skierowanej przeciwko osobom nieheteronormatywnym, stworzona przed kilkunastu laty „bajkowa” fabuła utraciła swoją fikcyjność i nabrała aktualności. W zamyśle artystki to właśnie ta postać kobiety z kneblem w ustach jest ideałem kobiecości jakiej chce znaczna część społeczeństwa.

Katarzyna Kozyra, *Letnia opowieść. Sierotka*, 2008/2021

FRIENDS,

Kolekcja FRIENDS, 2021 powstała dzięki współpracy:

Kuratorki: Magdalena Majewska, Asia Tsisar

Koordinacja: Paulina Bijoch, Justyna Michalska

Katalog: Joanna Bury, Zofia Floeth, Iwona Łabuz, Justyna Michalska

Szczególne podziękowania dla Michała Jaworskiego i banda printshop

KATARZYNA KOZYRA FOUNDATION

www.katarzynakozyrafoundation.pl

Marek Zaliwski

Prezes FRIENDS

Fundacja Katarzyny Kozyry

mzz@katarzynakozyrafoundation.pl

+48 601 203 495

Fundacja Katarzyny Kozyry

ul. Bukowa 12

02-708 Warszawa

Polska

foundation@katarzynakozyra.pl

+48 602 102 711

KRS: 0000423059

NIP: 5213632117

Regon: 146161069

W tytule przelewu proszę wpisać: **Friends, program wsparcia Fundacji Katarzyny Kozyry**

ING Bank Śląski:

[przelew w PLN] **PL 77 1050 1025 1000 0090 9627 8172**

[przelew w EUR] **PL 20 1050 1025 1000 0090 8001 1522**

BIC/Swift Code: INGBPLPW

ING Bank Śląski S.A. ul. Sokolska 34

40-086 Katowice